

عنوان مقاله : ابعاد فرهنگی مراقبت اخلاقی از سالمندان: تعادل میان اتونومی، کرامت و هموابستگی

نویسنده: دکتر رویا رشیدپورایی متخصص اخلاق پزشکی،

نائب رئیس انجمن علمی اخلاق پزشکی ایران

سازمان : انجمن علمی اخلاق پزشکی ایران dr.roya9@gmail.com

چکیده:

افزایش جمعیت سالمندان در سراسر جهان، پرسش‌های اخلاقی پیچیده‌ای را مطرح می‌کند که نمی‌توان صرفاً در چارچوب مدل‌های جهانی و یکسان اخلاق زیستی به آن‌ها پاسخ داد. در بسیاری از جوامع غیرغربی، از جمله جوامع خاورمیانه، استدلال اخلاقی در مراقبت‌های سلامت بر پایه ارزش‌های جمع‌گرایانه، مسؤولیت‌های خانوادگی و احترام عمیق به سالمندان شکل می‌گیرد. این پژوهش به بررسی این می‌پردازد که چگونه اخلاق مبتنی بر فرهنگ می‌تواند چشم‌انداز اخلاقی مراقبت از سالمندان را بازتعریف کند. با بهره‌گیری از تحلیل تطبیقی چارچوب‌های اخلاقی و مطالعات موردی منتخب از ایران، مفاهیم کلیدی چون اتونومی، کرامت و رضایت آگاهانه در بافت‌های فرهنگی گوناگون مورد تحلیل قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها نشان می‌دهد که مراقبت حساس به فرهنگ، هم‌سویی اخلاقی بیشتری با ارزش‌های زیسته بیماران ایجاد کرده، اعتماد خانواده را تقویت و پایبندی به درمان را افزایش می‌دهد. با این حال، چالش‌هایی نیز وجود دارد؛ به‌ویژه در مواردی که اخلاق خانواده‌محور موجب محدود شدن اتونومی بیمار یا تقویت الگوهای پدرسالارانه می‌شود.

نتیجه‌گیری:

رویکرد اخلاقی به مراقبت از سالمندان باید ضمن پاسداشت حقوق بنیادین انسانی، تنوع فرهنگی را نیز به رسمیت بشناسد. تدوین دستورالعمل‌های اخلاقی متناسب با بافت فرهنگی، که بر احترام به فردیت و در عین حال هموابستگی انسانی استوار باشد، می‌تواند فرایند سالمندی را با کرامت، شفقت و هماهنگی فرهنگی همراه سازد.

کلیدواژه‌ها:

مراقبت از سالمندان، اخلاق پزشکی، حساسیت فرهنگی، اتونومی، کرامت، اخلاق خانواده

Title: Cultural Dimensions of Ethical Elderly Care: Balancing Autonomy, Dignity, and Interdependence

Dr. Roya Rashidpouraie MD, PhD of Medical Ethics

Vice president of Iranian Association of Iranian Medical Ethics

Email: dr.roya9@gmail.com

Abstract:

The growing elderly population worldwide raises complex ethical questions that cannot be fully addressed through universal bioethical models alone. In many non-Western societies, including Middle Eastern contexts, ethical reasoning in healthcare is deeply rooted in collective values, family obligations, and reverence for elders. This presentation explores how culturally grounded ethics can reshape the moral landscape of geriatric care. It draws on comparative analysis of ethical frameworks and selected case studies from Iran to examine how key principles eg autonomy, dignity, and consent are interpreted and practiced in different cultural settings.

Findings suggest that culturally sensitive care enhances moral alignment with patients' lived values, strengthens family trust, and promotes adherence to treatment. However, challenges remain where family-centered ethics limit patient autonomy or reinforce paternalistic patterns.

Conclusion:

The study concludes that an ethical approach to elderly care must recognize cultural pluralism while upholding fundamental human rights. Context-specific ethical guidelines, built on respect for both individuality and interdependence, can ensure that aging is met with dignity, compassion, and cultural resonance.

Keywords:

Elderly Care, Medical Ethics, Cultural Sensitivity, Autonomy, Dignity, Family Ethics

